

EIDAS 2.0

ANEB CO NÁS ČEKÁ V ELEKTRONICKÉ IDENTIFIKACI A PODEPISOVÁNÍ

Mgr. Ivan Fencel

Obsah

1. Nařízení eIDAS 2.0

- právní rámec – návrh nařízení eIDAS 2.0
- obsah eIDAS 2.0

2. Evropská peněženka digitální identity

- povinnosti členského státu
- základní funkce peněženky a technické požadavky
- praktické fungování

3. Výzvy a dopady v ČR

Nařízení eIDAS 2.0

- **návrh Evropské komise** (zveřejněn v červnu 2021), tzv. **eIDAS 2.0**
 - nové nařízení, kterým se mění platné nařízení eIDAS (2014) reaguje na přezkum eIDAS provedený Evropskou komisí
 - akcentuje **přeshraniční uznávání elektronické identifikace** (dosud své systémy notifikovalo jen 14 členských států)
 - přijetí je realisticky možné v první pol. roku 2023, účinnost 18-24 měsíců od přijetí
- **Doporučení o společném souboru nástrojů Unie pro koordinovaný přístup k evropskému digitálnímu systému (Toolbox)**
 - spolupráce členských států na vytvoření nástrojů na podporu provádění evropské digitální identity, (technické architektura, obchodní model)

Nařízení eIDAS 2.0

- **evropská digitální identita pro všechny občany, rezidenty a podniky v EU**
 - uznávaná ve **všech členských státech**
 - snazší přístup k veřejným a soukromým službám
 - na rozdíl od stávající české úpravy se týká **i právnických osob** (nejen FO) – zatím bez bližších podrobností – kritika ze strany ČR
- rozšíření seznamu služeb vytvářející důvěru v rámci eIDAS o **tři nové kvalifikované služby**:
 - Poskytování služeb elektronické archivace, elektronických účetních knih a správa prostředků pro dálkové vytváření elektronických podpisů a pečeti
- zásadním přínosem **pak evropská peněženka digitální identity (European Digital Identity Wallet)**

Evropská peněženka digitální identity I.

- **žádné centralizované celoevropské řešení**
- **identifikace prostřednictvím národních kontaktních bodů**
 - V ČR patrně Národní bod pro identifikaci a autentizaci (NIA) → aktuálně využíván například v rámci bankovní identity
- **povinnost každého členského státu vydat peněženku do 12 měsíců od účinnosti nařízení; může být vydána:**
 - přímo členským státem
 - z pověření členského státu
 - nezávisle, ale uznávána členským státem

Evropská peněženka digitální identity II.

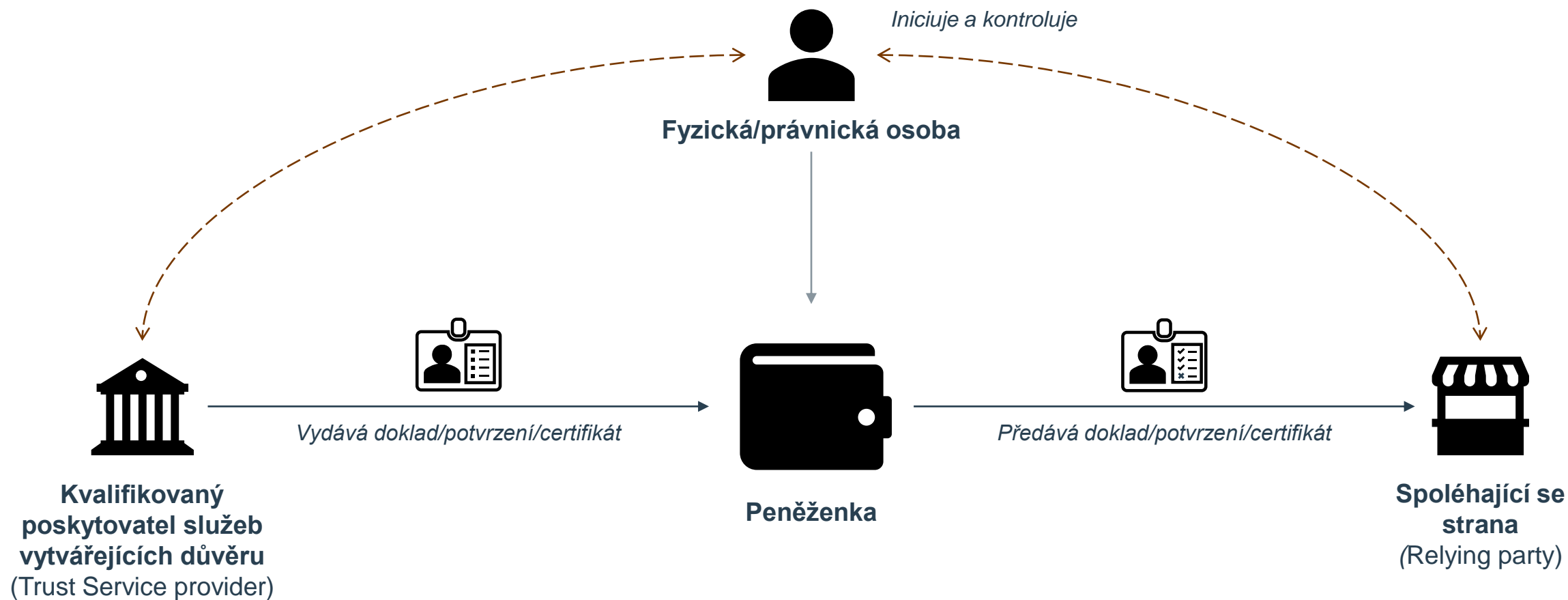
- **podoba aplikace pro mobilní telefon a jiná zařízení**
- **bezpečné úložiště nejen pro údaje o totožnosti, ale i pověření a další atributy spojené s totožností osoby**
 - například národní eID, profesní osvědčení, průkazky na veřejnou dopravu, elektronické vstupenky na koncerty, ale potenciálně potvrzení o zdravotním pojištění nebo údaj o očkování
- **princip self-sovereign identity**
 - umožňuje osobě rozhodnout o rozsahu dat (atributů), který bude poskytnut třetí straně
- **bezplatná pro fyzické osoby** (zpoplatnění pro PO není vyloučeno)
- **online i offline prokázání nebo ověření totožnosti a dalších údajů**
- **primárně identifikační funkce, ale umožňuje uživateli podepisovat kvalifikovaným elektronickým podpisem, časová razítka, osvědčení webu, pečete, el. doručování**

Evropská peněženka digitální identity III.

- požadavek na **vysokou úroveň záruky**
- při prokazování totožnosti by měl být součástí minimální sady identifikačních údajů unikátní a nově též trvalý identifikátor osoby
- povinnost akceptovat peněženku při prokazování totožnosti v soukromém sektoru při provádění silného ověření klienta
 - ať již na základě právního předpisu nebo smluvního závazku

Peněženka pro evropskou digitální identitu IV.

K interakci může dojít online i offline (např. prostřednictvím NFC)

Výzvy a dopady v ČR I.

- **Digital Decade** - alespoň 80 % občanů mělo mít do roku 2030 možnost využívat přístup ke klíčovým veřejným službám řešení v oblasti digitální identifikace
- **Konsolidace identitního trhu**
 - z hlediska *prostředků* – patrně není vhodnou cestou spravovat v ČR 10 různých peněženek, zejména s ohledem na udržitelnost a finanční náklady
 - z hlediska *oddělených světů* – peněženka musí být použitelná pro veřejný i soukromý sektor
 - nemůže být peněženka sloužící výhradně pro služby státu, všechny peněženky musí být použitelné i pro soukromý sektor
 - roste odpovědnost státu, jelikož „státní“ peněženka může být použita ve vztahu k soukromoprávním poskytovatelům služeb

Výzvy a dopady v ČR II.

- **rozdílná filozofie oproti českému eGovernmentu**
 - nepředpokládá se centrální uzel na evropské úrovni, každý stát bude mít vlastní centrální bod
 - v ČR NIA, ale odlišná koncepce je i z pohledu centralizace identit v SZR
- **zastarávání údajů, doba jejich platnosti a možnost jejich revokace**
 - doklady, potvrzení a certifikáty uložené v peněžence v době jejich platnosti nemá ten, kdo je vydal, možnost revokovat, dojde-li k jejich změně či zneplatnění (v případě, že peněženka je offline)

Shrnutí

- **regulace rozšíří možnosti elektronické identifikace a usnadnění její přeshraniční uznávání**
- **umožní používání elektronické identifikace nejen v online ale i offline světě**
- **konsolidace identitních služeb**
- **povinná akceptace pro soukromoprávní subjekty vyžadující silné ověření klienta**
- **v ČR elektronická identifikace přijímána pozitivně, implementaci lze očekávat spíše v řádu let (optimistický odhad 2024)**

DĚKUJI ZA POZORNOST

Mgr. Ivan Fencel
fencel@rowan.legal

ROWAN LEGAL
+420 224 216 212
www.rowan.legal

